

PROGRAM STIMULACIJE PSIHOMOTORNOG I GOVORNO – JEZIČKOG RAZVOJA DETETA

Ime i prezime deteta: [REDACTED]

Datum rođenja: [REDACTED]

Datum pisanja plana: [REDACTED]

Na evaluaciji realizovanoj 24. 1. 2026. godine korišćena je NDRLS-HR skala za procenu jezičkog razumevanja i produkcije. Na testu postiže sledeće rezultate: na uzrastu pet godine, 10 meseca i 17 dana u oblasti jezičke produkcije bruto rezultat 44, T- vrednost 70, centil 2, uzrasni ekvivalent četiri godine i tri meseca. U oblasti jezičkog razumevanja bruto rezultat 58, T- vrednost 71, centil 3, uzrasni ekvivalent četiri godine i jedan mesec. Rezultati ukazuju na kašnjenje u okviru morfosintaksičkog razvoja iz oblasti jezičkog razumevanja i jezičke produkcije. Majci predložen retest kod psihologa, kao i procena kod profesorke Bojane Drljan testom CASL.

Psiholog Gorana Vlašić realizovala je procenu 28.02.2026. godine. Procena je vršena primenom skale Bine-Simon gde postiže sledeće rezultate na uzrastu od: pet godina, 11 meseci, 16 dana, postiže DUK=72, prema normama za Veliki grad (granično intelektualno funkcionisanje).

Na osnovu izvršene procene logopeda i psihologa dat je predlog programa rada kroz sledeće ciljeve:

1. Trenutne sposobnosti Morfosintaksički razvoj

- a) Pri opisu slikovnog materijala navodi konkretne aktivnosti, situacije i aktere. Gradi rečenicu sa „Zato što“ ali u potpunosti ne razume uzročno – posledični odnos. Zaključuje samo u situacijama koje imaju iskustveni sadržaj i gradi rečenice veznikom „Zato što“, ali bez jasne relacije uzroka i posledice. Ne razume šta je bilo pre, a šta posle na datom slikovnom materijalu. Nije prisutan nivo inferencijalnog zaključivanja, ne može na osnovu slike da zaključi ono što nije eksplicitno dato i da poveže.
- b) U spontanom govoru nisu prisutni adekvatni nastavci za rod.
- c) Prisutna je adekvatna upotreba zamenice njega/ga u rečenici.

- d) Predlog Iza nije prisutan u razumevanju, selektivno supstituiše predloge Iza i Ispred.
- e) U produkciji je prisutna supstitucija predloga Ispred i Iza.
- f) Razume strukturu i složene rečenice kada u pozadini ima slikovni materijal, prepoznaje navedeno na slici. Otežano razume strukturu složene rečenice kada nema pozadinski slikovni materijal. Potrebno je da se oslanja na verbalnu informaciju. Otežano povezuje aktere i radnje i njihov međusobni odnos na kompleksnijem slikovnom materijalu, sa mnogo detalja.
- g) Ne razume prostorne odnose „Od auta“, „Ka autu“, „Iz auta“ („Majmun ide ka autu.“ „Auto ide ka majmunu“.).
- h) Ponavlja pitanje koje uključuju upitno – odnosnu zamenicu koja se odnosi na lica „Koga“.
- i) Nije prisutno razumevanje nastavaka za prošlo vreme.
- j) U produkciji nisu pristni adekvatni nastavci za gramatički oblik broja.

Ciljevi:

- a) Navodi na slikovnom materijalu detalje, šta je bilo pre, šta posle („Prvo je meda došao i video jabuke. Posle toga je pojeo jabuke i legao da spava.“). Navodi šta je bilo pre neke aktivnosti koja se vidi konkretno na slici i šta je bilo posle aktivnosti koja nije eksplicitno data. Koraci će biti Pre (Prvo) i onda da poveže aktere sa prethodnim i trenutnim aktivnostima, dođe do uzročno – posledičnog odnosa i gradi rečenice veznikom „Zato što“.
- b) Prisutni su adekvatni nastavci za muški i ženski rod u rečenici.
- c) Gradi rečenice sa zamenicama koje jasno upućuju na odnose.
- d) Predlozi Ispred i Iza prisutni u razumevanju i generalizovani na nove situacije.
- e) Predlozi Ispred i Iza prisutni u spontanom govoru.
- f) Na osnovu posmatranja slikovnog materijala daje odgovore na pitanja „Ko radi?, Šta neko radi?, Ko ide?, Kome neko ide?, Kod koga ide?, Sa kim se igra?. Razume odnose u rečenici u odnosu na flektivne morfeme imenica. Razume odnose uz upotrebu finkcijskih reči Ka, Od, Do, razume odnosne zamenica Koji, Koja u rečenici.

- g) Razume prostorne odnose „Od auta“, „Ka autu“, „Iz auta“, „Majmun ide ka autu.“ „Auto ide ka majmunu“
- h) Gradi upitne rečenice koje sadrže upitno – odnosnu zamenicu Koga i Koji.
- i) Razume nastavke za prošlo vreme.
- j) U produkciji je prisutan adekvatan nastavak za gramatički oblik broja.

2. Trenutne sposobnosti Leksičko – semantički razvoj

- a) Otežano definiše pojmove.

Cilj:

- a) Adekvatno definiše pojmove kroz navođenje kategorije, opisivanje, navođenje materijala od kog je napravljeno i slično.

3. Trenutne sposobnosti Kognitivni razvoj

- a) Nizak opseg kratkoročne verbalne memorije. Može da ponovi do dva, tri pojma ali ne uvek istim zadatim redosledom. Ponavlja rečenicu do pet reči.
- b) Nizak opseg radne memorije.
- c) Izvršava jedan nalog u nizu u test situaciji.

Ciljevi:

- a) Kratkoročna verbalna memorija je na nivou ponavljanja četiri zadata pojma datim redosledom. Realizuje do četiri date motoričke aktivnosti prateći redosled „Prvo skoči, pipni nos, kucni o vrata i baci loptu“. Adekvatno ponavlja zadata rečenicu do sedam reči nakon jednog ponavljanja.
- b) Može tri pojma da ponovi obrnutim redosledom.
- c) Izvršava tri naloga u nizu prateći redosled zadavanja.

4. Trenutne sposobnosti Fina motorika – grafomotorika

- a) Do crtava potrebne elemente na ljudskoj figuri. Crta krug, kvadrat, trougao. Ne uspeva da nacrtaj romb.
- b) Drži pravilno olovku uz pomoć adaptera. Povremeno podiže ruku iz ramena prilikom psianja/crtanja.

Ciljevi:

- a) Crta romb, uz prisustvo modela.
- b) Drži pravilno olovku bez adaptera. Adekvatna šema pokreta u zglobovima prilikom pisanja/crtanja.

5. Trenutne sposobnosti *Socio – emocionalni razvoj*

- a) Ne učestvuje adekvatno u određenim socijalnim situacijama sa decom i odraslima.

Cilj:

- a) Učestvuje adekvatno u određenim svakodnevnim socijalnim situacijama (npr. na grupnoj terapiji – igranje uloga, šta treba da kaže, kada, kome, na koji način, čeka svoj red, asertivan).

Retest za šest meseci.

Program se izdaje uz odobrenje i saglasnost roditelja.

Olivera Vilimanović
master defekolog – logoped
Marte Meo terapeut

